OSZMÁN BIR.

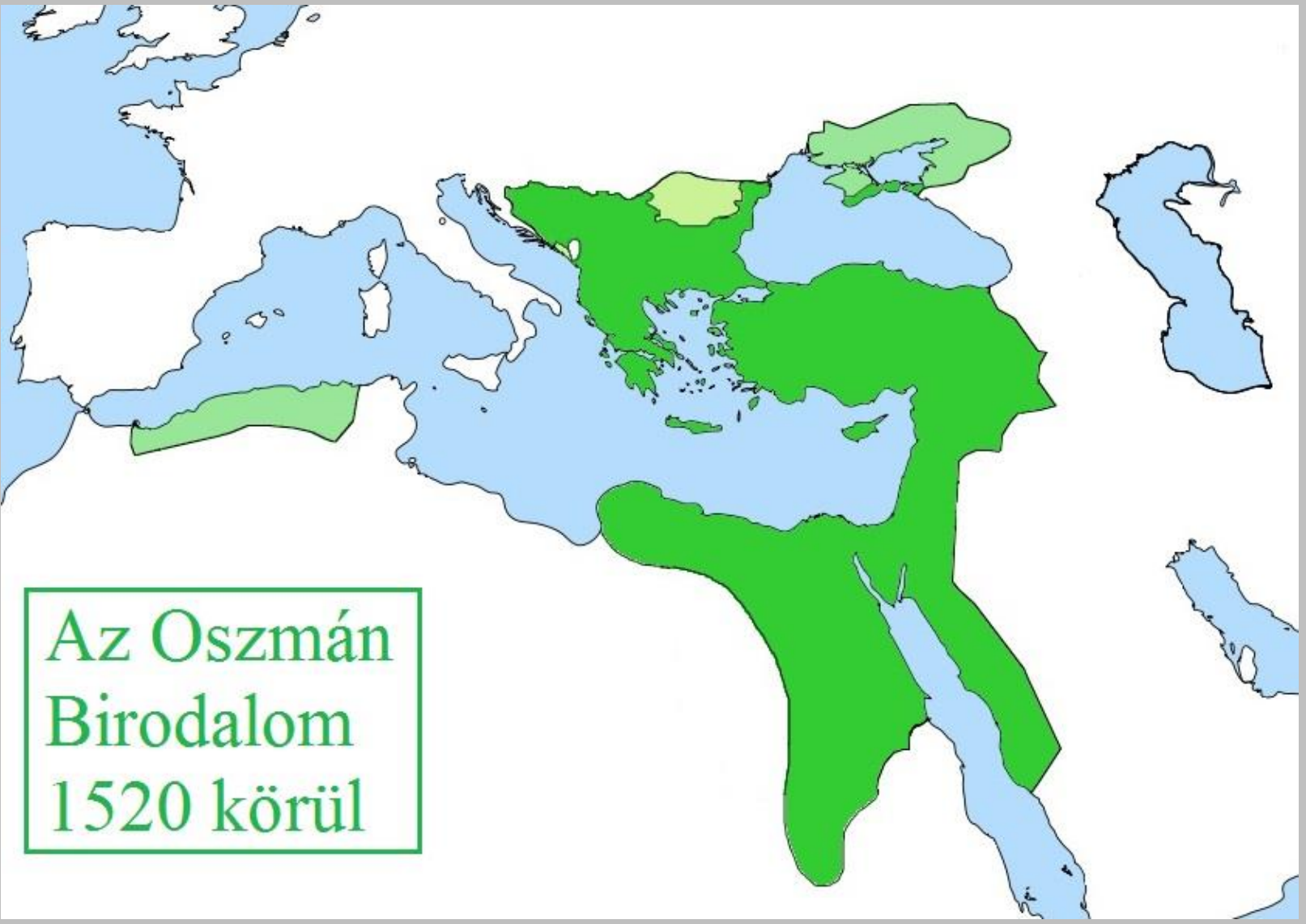

9.B

2025.
máj. 16.

1. Az iszlám

hidzsra, öt pillér, arabok: Kö-Kelet, É-Afr., Hisp., földtulajd.-monop.

↓*13. sz.* ↓*16. sz.*

oszmán törökök

2. Oszmán Bir. – TK 157/13.

– nomád törzsek

– 1300k Oszmán vezér egyesít

– Orhán – 1. szultán

– Kis-Ázsia Ény-i része

– 1354: Gallipoli (Eu)

– I. Murád

1389: Szerbia elf. – **?**

I. rigómezei csata = Koszovo Polje

Miloš Obilić

jún. 28. – szerb gyásznap 1914 – **?**

mai Koszovó – **?**

– I. „Villám” Bajazid

↔ Mo.

1396, Nikápoly – ?

> Zsigmond ny-eu.-i lovagserege

Bulgária elf.

1402, Ankara – ?

Timur Lenk és a mongolok legyőzik

← állítólag: vasketrec

→ oszmán hódítás 20 évre leáll

– 15. sz. Albánia, Bosznia } elf. → bosnyák: mohamedán délszláv nép

– <u>II. Mehmed</u>

- családi „törvény” – **?**

  utoljára: 1595: III. Mehmed trónra lépésekor
  19 fivérét és 15 várandós rabszolganőt fojtat meg

- 1453: Konst. → Isztambul

  új főváros

- 1456 – **?**

  Mo. – a védekezés teljes súlya

  Bulg, Szerbia, Havasalföld, Moldva török hűbéres

  14–15. sz.: létrejönnek hűségeskü a m. kir.-nak

3. Államszervezet

TK 156/9. ábra

- katonaállam → folyamatos terjeszkedés (zsákmányszerzés)
- erős központosítás

szultán – hads. feje
– legfőbb bíró
– kalifa
– földtulajdon-monopólium – ?
↓
szolgálati birtok – ?
– nem örökíthető
→ rablógazd.

Fényes Porta:
a szultán kancelláriája

diván: uralkodói tanács

diván a Topkapı palotában

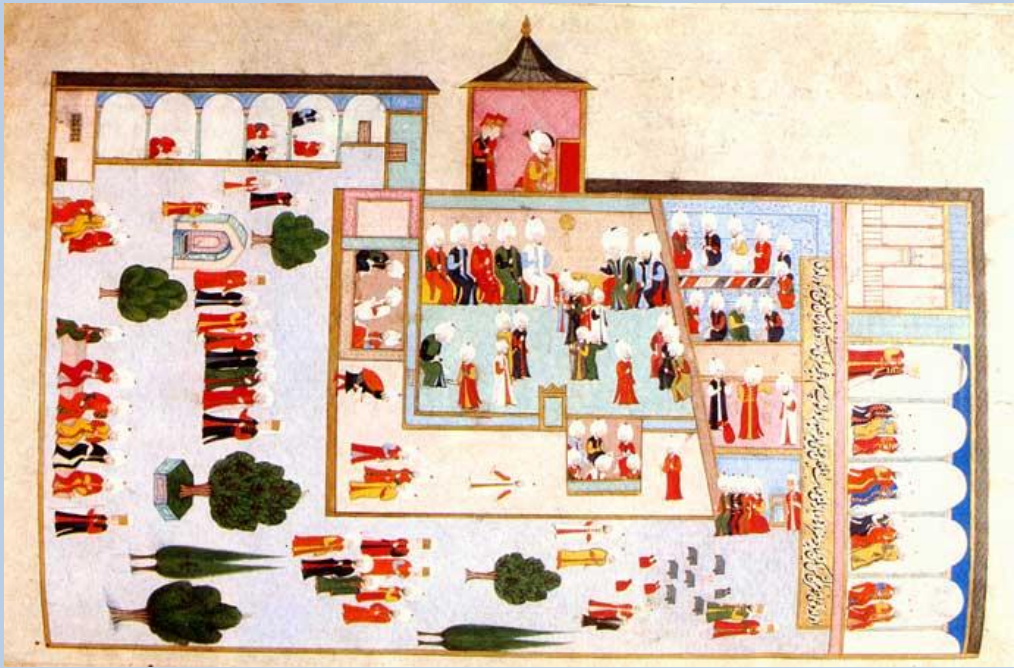

- hadsereg fő ütőereje – **?** 156/11–12.

  janicsár

  gyalogos, görbe kard, íj / puska, zsold, kaszárnya

  elit

  devsirme = véradó → *jeni cseri = új ember*

  (Mo.-on Ø terjedt el ↔ Egri csillagok)

- közig.

  vilájet / szandzsák

  └ beglerbég

  = pasa

  fejlett hivatalszervezet

- harádzs = gyauroktól szedett fejadó

  muszlim: adómentes [a haráddzsal együtt arab örökség]

∑ Ø nemesség, rendek, városok → szultánnak nincs ellensúlya